

Déli Hirnap

KERESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Mentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, azon-
al 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KEM-
RESITÉSSEL: havonként 60 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
450 Lei, egész évre 900 Lei. • Kötényviselő, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, egy negyedé-
vre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM • 185. SZÁM

TIMISOARA, 1930 AUGUSZTUS 15, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Forgácsok

gyűmest kergetik a jelentések az
mvasutakkal kapcsolatban, de jót
ik sem hoz. Takarékoság, tarifa-
és, elbocsátások, újabb és legújabb
ítések és mindezek mellett félmil-
d lei deficit. És — majdnem elfelejt-
ük — még valami: Vidrighin Sztán
t mindenható vezérigazgató husz-
tötöt 1000 lei évi jövedelemmel. Nem sok
a hatalmas summa sem, ha a műkö-
éshez fűzött reményeket és várako-
kat teljesíti. Egyelőre azonban
k csalódást hozott. Olyan csalódá-
at, melyekben előreláthatólag öt
g lesz részünk. Ennyi időre szól
anis Vidrighinnek az államvas-
kkal kötött óvatos szerződése. Híre
ezett Bukarestből, hogy Vidrighin
főbizottságokat szervez, melyeknek
a hivatása, hogy még körülbelül
ezer alkalmazottat leépítsenek.
n volna lehetséges, hogy ebbe a
jegyzékbe belevessék Vidrighin
tét is?

ésik a buza ára és a temesvári tözs-
n az eladók napról-napra remény-
enebbül néznek az őszi szezón elé.
y hét alatt az árak csaknem tíz
szalékkal morzsolódtak le és a gaz-
t, akiknek minden reménye a ter-
s értékesítése volt, már nem is pa-
zkodnak. A buza olcsó, de a liszt
ga és a kenyér még drágább. Az
ermelő, aki egyben a fogyasztókö-
ség legerősebb pillére volt valami-
t, ugyisintén a fogyasztóközönség
bi rétege egyesek kénye-kedvének
n kiszolgáltatta. A hus háborus kon-
kturalovagjai után most a pékek
agrendje van kialakulóban. A ha-
ágnak nem szabad megállni az
ő lépés után, hogy a visszaéléseket
gállapítja, hanem erélyes kézzel be-
kell nyulni az árdrágítás darázs-fész-
e és ha másként nem lehetséges,
tesse újra életbe a közszükségleti
kek maximális árait.

nyászkeretbe foglalva kellene eljut-
ni a kormányhoz a fémiparosok évi
entését, hogy ráeszméljen arra,
gy a hatalom megtartása érdekében
vott elkeseredett politikai harcokon
ül más kötelezettsége is van. A fém-
arosok felajdulása csak egy gyenge
ngocská abban a hatalmas orkesz-

terben, mely saját szomorúságunk ha-
lotti dalát játssza. Az ipari társadalom
kilencven százaléka tengődik. Napiren-
den vannak az összeomlások és még
többen vannak, akik az összeroppanást

megelőzendő, lemondanak iparigazol-
ványukról. Temetőhöz kezd hasonlítani
gazdasági életünk, melynek fejfái me-
mento lehetnének a kormány számára,
ha a kormány az orránál tovább is

látna és füleit be nem dugaszolná a
panaszok miatt. Vagy nem látják,
vagy nem hallják. Vagy talán nem is
akarják?...

Felmentette a bíróság Codreanu Zeleát, a vasgárda kapitányát

A bukaresti törvényszék tegnap
délutánra halasztotta az ítélet ki-
hirdetését Codreanu Zelea, a
vasgárda kapitánya ellen indított
perben. Tegnap kora reggeltől
kezdve rendkívüli izgalom uralko-
dott Bukarestben és másról sem be-
szélték, mint a várható bírósági
döntésről. Ebéd után megindult a
népvándorlás a Dambovica tulsó
partján levő igazságtügyi palota
felé, ahol a bukaresti törvényszék
egyik tanácsa hoz ítéletet Codrea-
nu ügyében. A letartóztatásban le-
vő Codreanun még jóval a déli órák
előtt szállították a vacarestii fog-
házból az igazságtügyi palotába,
nehogy megjelenése tüntetésre ad-
jon alkalmat. Csendőr- és rendőr-
kordont vontak az igazságtügyi pa-
lota köré, a folyosókra nem lehetett
bejutni és izgalmas atmoszférában
kezdtek meg a bírák tanácskozásu-
kat. Bár a bíróság délután négy
órára hirdette a határozatának a
közlését, már 5 óra is elmúlt, sőt 6
óra is közeledett, azonban még

semmiféle döntés nem történt. Az
igazságtügyi palota előtt a tömeg
türelmetlenné kezdett és a
csendőrség, valamint a karhatalom
megerősítéseket kapott minden es-
hetőségre készen. Félhét órakor
hadalkiáltás zug fel az igazságt-
ügyi palota előtti téren, a fiatal-
ság kalapját lobogtatja. Es hallat-
szik a mámoros éljenzés és csakha-
már a nagy lelkesedésnek az oka is
ismertté válik:

— A bíróság Codreanu Zeleat
felmentette.

A Zelea Codreanu elleni perben
az ítélet kihirdetése tegnap délután
hat órára volt kitűzve, azonban hét
óra lett, mire az megtörtént. A bi-
róság tárgyalóterme, a folyosó és a
képcsőház tele volt kíváncsiakkal.
Fzenkívül az épület előtt is nagy-
számu tömeg ácsorgott. Rendőröket
kellett hívni, akik a tárgyalótermet
és a folyosókat megtisztították,
hogy a bíróság bevonulhasson a te-
rembe. Így aztán a bíróság az íté-
letet csak hét órakor hirdethette ki.

A bíróság intézkedésére Zelea
Codreanun nem hozták el a vaca-
restii fogházból, mert attól tartot-
tak, hogy nagy tüntetések lesznek.
Ugy határoztak, hogy Zelea Cod-
reanunval az ítéletet majd a fogház-
ban közlik.

Pont hét órakor vonult be a bi-
róság a terembe. A nagyszámu kö-
zönség között egyszerre mély csend
támadt. Mindenkinek feszült fi-
gyelme közepette kezdett bele az
elnök az ítélet felolvasásába:

— A bíróság Zelea Codreanu
vádoltat az ellene emelt vád alól
felmenti.

Nagy éljenzéssel fogadta a hall-
gatóság a felmentést. Az elnök alig
tudta a csendet helyreállítani. Az
ifjuság már nem várta be az ítélet
indokolását és kifelé tódult az ut-
cára, hogy közölje a felmentést a
többi diáksággal.

A diákok Zelea Codreanun élte-
ve járták az utcákat. Rendzavarás
nem történt. A tüntetők gyalog
mentek Vacarestibe, ahol Zelea
Codreanu mellett tüntetést rendez-
tek.

A felmentő ítélet futótűzké-
jédt el az esti órákban. Az
szóbeszéd tárgya lett a kávé-
ban és a lakosság között
érzelmeiket keltett. Az egye-
pártállásuk szerint kom-
az ítéletet. Vannak lapok,
nem titkolják, hogy a fel-
let nem várt meglepetés volt.
az újságok meglegedésse vettek
tudomásul, hogy az ügyés-
mentés ellen felebbezést
be. A ma reggeli lapok majdnem
kivétele nélkül az első oldalon fog-
lalkoznak az esettel.

Kitört a háboru Török- ország és Perzsia között

Angorai jelentések szerint a tö-
rök csapatok tegnap éjjel átlépték
a perzsa határt. Ezzel a háboru
Törökország és Perzsia között meg-
kezdődött. A törököknek sikerült a
kurdok visszavonulási útját elvág-
ni. Törökország eltekintett attól,
hogy még egy utolsó jegyzéket in-
tézzon Perzsiához és a döntő lépés-
sel csütörtökig vár. Ugylátszik
tisztában voltak vele, hogy Tehe-

ránban csak halogatják a dolgot, de
nem lépnek föl a török területre
betörő kurdok ellen. A törökök el-
határozták, hogy az összes kurd fal-
vakat, akár török, akár pedig per-
zsa területen vannak azok, körül-
fogják és lefegyverezik. Akiknél
ingott fegyvert találnak, amelyet
első felszólításra nem adnak át, azo-
kat lelövik.

Halló!
TUDJA MÁR, HOGY MI AZ ÚJSÁG?
Utazó Kereskedők Egyesülete kertiünnepélyt
nyló hó 16-án, este 9 órakor a „Pacsirtamező“ kert-
helyiségeiben táncal és tombolával egybekötött rendez. Belépődij nincs, de kedélyességről és szórakozásról gondoskodik a rendezőség

Titokzatos papiruszok falanksza a vatikáni könyvtárban

A vatikáni könyvtár alapjait tulajdonképpen Dyonisius barát rakta le, kinek nevéhez a keresztény időszámítás első évének megállapítása is fűződik. Sajnos az akkori s későbbi gazdag kincsekből ugyszólván minden elpusztult. V. Miklós pápa volt az, ki a pápai könyvtár fejlődésének sorsdöntő lendületét megadta. Ez a teológiában és klasszikus tudományokban egyaránt univerzálisan képzett tudós valóságos hajtóvadást indított a világ minden tája felé nagyjelentőségű antik kéziratok után. Kincseket költött e célra és buzgalmának meg is lett a foganatja. A pápai udvar a legjelentősebb humanista tudósok fókuszá lett és csakhamar háromszázhusz eredeti görög kézirattal gyanapodott a könyvtár. A világ leggazdagabb bibliotékája volt akkoriban a vatikáni gyűjtemény, közel 1200 primissima példányával.

A gyűjtői szellem Miklós halálával rövid időre ellankadt, de annál hevesebb tűzbe kapott ismét IV. Sixtus trónraléptével, ki első sorban a sixtusi könyvtár létesítésével adott a rohamosan növekvő gyűjteménynek méltó keretet. Márványmozaik és kristályüveg borította itt a padlókat, Ghirlandajo és Melozzo da Forli festményei ékítették a falakat, színes vitrázsokon át tompult a délszaki nap heve, aranyozott faragványokkal volt ékes minden butordarab s a remekművű ajtószárnyak. 1475-ben már 2530 kéziratra szaporodik föl a könyvtár. Ugyanekkor találkoztunk a könyvnyomtatás kezdetivel. Német nyomdászokat hozatnak Rómába, kik elsőnek készítik el Cicero De oratore című művét és Szent Agoston Isten Országát. Egy századdal később megalakul a nagy pápai nyomda is, mely egyedül anyagra 40.000 aranyat áldoz. Így volt lehetséges, hogy a vatikáni nyomda csakhamar az egész világ első nyomdája lett, mérhetően sok latin, görög, arab, héber betűtípusával.

A XVII. és XVIII. század a kollektív gyűjtés ideje. Vásárlás, ajándékozás, örökbeahagyás útján egész könyvtárak vannak folyton utban Róma felé. Hatalmas arányokban fejlődik a könyvtár tovább is, midőn egy döntő sorsfordulat révén 1878-ban egyszerre az egész tudomány és hitélet központjává válik. Ebben az évben egy új szellem lép Szt. Péter XIII. Leó.

A tudomány és hit párhuzamosan haladnak, azt kívánom, hogy a vatikáni könyvtár az egész keresztény világ szívében legyen, nemcsak a vallásra való tekintettel, hanem a hit és a tudomány egy szőlő Leó abban a magyarázatában, hogy semmi sem érhető el akkoriban divó racionalizmus tana ellen, mint az egyház szellemi dokumentumainak föltárása. E célból magánlakosz-

tálya legnagyobb részét könyvtári dolgozó helyiségek kibővítésére adja és elrendeli a teljes anyag katalogizálását és a katalógus nyilvánosságra hozatalát. Csakhamar mindenhol özönlöttek a tudósok és kutatók Rómába. Így a vatikáni könyvtár nemcsak a teológiai tudományok kohója, hanem egyedülálló gazdagságánál fogva a történelmi kutatásnak is évezredekre visszamenő legelső hites helye.

Ma 350.000 könyvből és negyven-ezer antik kéziratból áll. Ha nem

is olyan nagy, mint a Biblioteque Nationale az ő három és fél millió kötetével, ha nem is olyan könnyen kezelhető, mint a berlini állami könyvtár, bámulatos rendszerességével, mégis jelentőségben a legnagyobb. Elsősorban azt a 40.000 kéziratot értem, mely így együtt a világ minden tájáról összehordva egyedülálló archívumot képez és egyenesen az alexandriai könyvtár föltámadásaként kísért, amint elhaladunk a titokzatos papiruszok végtelen falanksza mellett... (V)

Háromszáz resicai munkásnak megnehezítik, hogy vándorbotot ragadjanak kezükbe

Megirtuk, hogy háromszáznál több resicai munkás Franciaországba készült. Valamennyi szakmunkás és pedig részben olyanok, akik már hónapok óta munka nélkül állanak, mások még dolgoznak ugyan, de állandóan felettük lebeg az elbocsátás veszedelme és azért még idejekorán igyekeztek Franciaországban elhelyezkedni. Mint a Déli Hírlap megírta, a háromszáz munkásnak már a napokban kellett volna utrakelni, azonban az utolsó pillanatban el kellett halasztani utazásukat. A katonai hatóságok kijelentették, hogy a munkások nem kelhetnek addig utra, amíg

katonai viszonyuk nincsen rendezve. A kivándorolni készülő resicai munkások most a bánási kormányzóhoz készülnek küldöttségileg. Rá akarnak mutatni arra, hogy a francia és román kormányok között megegyezés jött létre, hogy a Franciaországba kivándorló munkások katonai ügyét sommásan és nem egyenkint intézik el és erre vonatkozólag kéri majd a kormányzó-ság közbenjárását. Tekintettel arra, hogy idehaza nincsen kerestük, Franciaországban pedig biztos megélhetés vár rájuk, megkapják a katonai hatóságtól az engedélyt az elutazásra.

Jugoszláviában örökbe fogadtak egy temesvári fiút, de sem a gyermek, sem szülei nem tudnak róla

Pető Anna, temesvári lakosnő, aki az erzsébetvárosi Tirol-utca 48 szám alatt lakik, 1919 július 14-én egy fiúgyermeknek adott életet. A fiút a temesvári anyakönyvi hivatalban Pető Sándor László néven jegyezték be. A fiu most tizenegy esztendő és születési bizonyítványra volna szüksége. Az anyja elment az anyakönyvi hivatalba, de ott legnagyobb meglepetésére kijelentették, hogy fia már nem szerepel Pető vezetékneven, mivel a gyermeket 1927-ben Verbovszky Antal zombori lakos örökbe fogadta. Pető Mária megdöbbenéssel hallotta ezt, mert fiát senkinek örökbe nem adta és soha semmiféle olyan iratot nem irt alá, amelyben gyermekéről lemondott volna. Az anyakönyvi hivatalban erre

az irattárból kiemelték az ügyre vonatkozó aktákat és kiderült, hogy az anyakönyvi hivatal a kiigazítást a belügyminiszterium utasítására végezte. Ez viszont hivatkozott a külügyminiszterium átiratára. A temesvári anyakönyvi hivatal most rejtély előtt áll, mert egyelőre nem tudja, hogy a zombori árvaszék milyen iratok és kinek a kérélmé alapján hagyta jóvá Pető Anna fiának Verbovszky Antal által való adoptálását.

Nincsen kizárva, hogy valaki más adta ki magát a fiu anyjának, vagy gyámjának és az járult hozzá, hogy a gyermeket Verbovszky nevére írják. A kis Pető Sándor László miatt most megindul az iratváltás Románia és Jugoszlávia között.

Fayence
Falburkolólapok

Drasche Fayence
és Keramitlapgyár
Vezérképviselőt
és gyári lerakata

lfj. REITER SIMON-nál

Timişoara, Kütt-tér 238

Xi szép akar lenni,
használgon KUEKA-féle
lilliom-tejkrém, lilliom-
tejszappant, lilliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KUEKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

Ujabb nagy áresés

Klein Dávid
áruházában

Temesvár-Józsefv.,
Bonnáz-utca 14

Utolsó árkivonat:

Divatbatszt mintás méterje	22	lett
Mosóselyem, új minták	65	”
” maradék és hibás	55	”
Műselyem sima színekben	85	”
Creppe Georgete és Marocain	155	”
Creppe de chine	185	”
” „ Superior minőség	290	”
Batszt színes kombiné	30	”
” „ dupla széles	45	”
Tussor színes kombiné	48	”
” „ Extra l-a	60	”
Opal, színes, duplaszéles	65	”
Sárgavászón 19, fehér	26	”
Lepedővászón duplaszéles fehér	67	”
Zefir 25, 30, 35 és legf.	42	”
Ingpuplin Lindbergh	43	”
Ingpuplin, angol	65	”
Vászón, siffon, batsztsiffon	35	”
Függőnyzövet aszuros, 150 cm. széles	58	”
Festő, kreton, delén	35	”
” „ maradék	23	”
Vattapapian kreton darabja	365	”
” klotból	450	”
Flanelltakaró	310	”
” gyermekeknek	115	”
Törülköző szürke mtrje	30	”
Törülköző rojtos 33, Frottir darabja	65	”
Selyem fejkendő drbja	75	”
Nőiszövet kockás mtrje	50	”
” seviott	85	”
Férfiszövet	140	”
” ősz	155	”
Férfi szövetöltöny készen	950	”
Munkásöltöny vagy köppen	300	”
Esőköppen, Trench coat	650	”
Zeugnadrág fiu 70, férfi	100	”
Kész gyermeköltöny	170	”
Férfiing molino 75, zefir	95	”
Netzing 35, sporting	120	”
Apacsing	130	”
Uriing 2 gallérral zefir	170	”
” 2 „ pouplin	210	”
Alsónadrág rövid 50, hosszu	65	”
Sportsapka mosó 50, szövet	75	”
Kombiné kész 75, reform- nadrág	42	”
Cérnaeketyü 25, sportöv	30	”
Zsebkendő 4, nyakkendő	6	”
Zokni 11, nagy 13, mintás	18	”
Harisnya 13, Mousline	35	”
” flór 50, selyem	55	”
Patentharisnya, hibátlan	7	”

Telefon: 12-92

Látogassa meg Ön is!

az ujonnan megnyilt

Kálmán Ferenc

Temesvár I., Rezső-utca, a Ferdinánd-szálloda mellett

**Butorszövet
Szőnyeg
Takaró**

szaküzletét

Cáfolat és valóság

A betegpénztári tagoknak csak fizetni kell, a betegek érdeke mellékes – Két tanulságos körrendelet, mely meghazudtolja az igazgatóság kijelentéseit

először is leközzöljük a temesvári betegpénztár két rendeletét, mely a legutóbbi időben kelt Ime: 371—930.

Temesvári munkásbiztosító pénztár KÖRRENDELET

Tekintetes

Dr. . . . . . orvos urnak

Bár számos esetben felhivtuk figyelmeztetésre arra a körülményre, hogy tilos magángyógyszertárak számára orvosi rendelvények kiállítása, ennek ellenére ezeknek a rendelvényeknek a kiállítását még mindig eszközöli.

Cosma dr. orvos, vezérfelügyelő a betegsegélyező pénztárunknál tartott szemle alkalmával, ellenőrizte a betegpénztár orvosainak rendelvényeit és úgy döntött, hogy azoknak az orvosságoknak az árát, amelyeket fenti módon rendeltek, az illető orvos fizetéséből levonjuk, tekintettel arra, hogy nem vették figyelembe rendelkezéseinket.

Kérem tehát, hogy a jövőben méltóztassék tekintetbe venni, amennyiben rendelkezéseink ellenére rendel orvosságokat (magángyógyszertárakból), úgy nemcsak azok árát vonjuk le fizetéséből, hanem ez szigorú fegyelmi eljárást is von maga után.

Rendelvényeiben nem írhat elő olyan orvosságokat és gyógyszereket, mint antipirin, aspirin és koffein, vagy dionin, amelyeket a betegsegélyező gyógyszertárában szerezhethet be, ezeket az orvosságokat poralakban külön rendelni betegsegélyzőnk lerakatából.

A jövőben ezen rendelkezésünktől való semmiféle eltérést és a gyógyszerek előírásától érvényben levő módosítást nem engedünk meg és amennyiben ezekhez nem alkalmazkodik, úgy a legszigorúbb rendszabályokat léptetjük életbe.

Dr. Lehrer s. k., főorvos.

És most olvassuk a második rendeletet.

Temesvár, augusztus 5, 1930.

Központi betegsegélyező pénztár
Kerületi betegsegélyező pénztár
Temesvár

371—930. szám.

Tekintetes

Dr. . . . . . urnak

Cosma orvos vezérfelügyelő felülvizsgálta orvos ur rendelvényeit és az ő utasítására, miután megállapította, hogy olyan orvosságokat rendelt magángyógyszertáraktól, amelyeket betegpénztárunk gyógyszertárától kellett volna kérnie, értesítjük, hogy ezen or-

vosságok ellenértékét . . . . . leít fizetéséből levonjuk. Ezuttal utólszor felhivjuk figyelmeztetésre arra a körülményre, hogy magángyógyszertárakból csupán gyógyszereket és gyermekek számára való orvosságokat rendelvényezhet.

Sosdean Miklós s. k., igazgató.

Dr. Preda s. k., főorvos.

Az elsőt minden vidéken működő betegpénztári orvos megkapta, a másodikat pedig mindazok a vidéki orvosok, akiknek volt merészségük olyan orvosságot rendelni a

Gyógyítani, de orvosság nélkül

A betegpénztár igazgatósága ezzel többrendbeli büntetést követ el, amelyek részint a törvény írott betűibe, részint az emberiesség nem írott, de annál régebbi és erősebb törvényeibe ütköznek. A helyzet ugyanis a vezetőség újabb és legújabb rendeletei következtében a következő: Van minimális fizetés mellett szerződött orvos, aki

köteles a körzetébe tartozó betegpénztári tagokat betegségük esetén kezelni, azonban csak olyan orvosságot rendelhet, amely megvan a házi gyógyszertárában.

Hogy ebben a házi gyógyszertárban sok mindenféle gyógyszer nincs és nem lehet meg, az csak természetes. Ilyenkor a régebbi időkben az volt a szokás, hogy ezeket az orvosságokat az illető község

A sánta kutya esete . . .

Az orvost, aki lelkiismeretesen teljesíti kötelességét, azzal büntetik, hogy az orvosságok árát levonják fizetéséből. Tudni kell, hogy egy ilyen vidéki betegpénztári orvosnak a fizetése havonta tisztán nem haladja meg a négyezer leit. Ha az orvosnak erre a fizetésére még rá kell fizetnie a levonások címén, csak azért, hogy a betegpénztári orvos büszke címet viselhesse, akkor inkább le fog mondani erről a kétes értékű dicsőségről, vagy alkalmazkodik a rendelethez és ennek a beteg vallja a kárát.

Igy néz ki a helyzet a betegpénztár körül a maga szomorú valóságában. Szárazon közöltük ezeket az adatokat minden különösebb kommentár vagy riporteri kiszínezés nélkül. Amit azonban nem tudunk kommentár nélkül hagyni, az az a

betegnek, amely nem volt meg a temesvári központból rendelkezésre bocsátott kézigyógyszertárban és így a beteg kénytelen volt azt az illető községben levő magángyógyszertárban megrendelni. Az első a beteget érdeklő elsősorban, a második pedig a betegeken kívül az orvosokat is. Ez tudniillik nem kevesebbet mond, mint hogy a magángyógyszertárakban rendelt orvosság árát a betegpénztári orvos fizetéséből egyszerűen levonják. Ez az összeg több esetben meghaladja az orvos egész fizetését.

gyógyszertárában készítették el és a patika a receptek árát a központtal számolta el — nem a kezelő orvos, sem a beteg terhére. A törvény szerint az orvos nem lehet egyben patikus is és sem nem kötelezhető, sem nem jogosított gyógyszerészi teendőket végezni. Ezzel a betegpénztár nem törődik. Nem törődik azzal sem, hogy vannak orvosságok, melyek három-négyféle gyógyszer vegyületéből állanak és amelyeket gyógyszertárakban főzés útján állítanak elő.

Azt kívánja a szerencsétlen beteg, hogy ezeket az egy orvosságot alkotó gyógyszereket sorjában külön-külön vegye be.

Azzal, hogy így a legnagyobb szerencsétlenségek származhatnak, hogy a hatás a minimumra esőkén, nem törődnek.

cinizmus, az igazság bevallásától való félelem, mely a betegpénztár urait jellemzi. Egy hete van annak, hogy a vidéki betegek panaszaikat közöltük, amelyek szerint nem csinálthatják meg a recepteket magángyógyszertárakban és egyben közöltük a temesvári betegpénztár igazgatójának és a betegpénztári gyógyszertár vezetőjének nyilatkozatát, akik kezeken letagadták, hogy ilyen utasítás, vagy rendelet létezik.

Olvassák el a cikkünk elején közölt két rendeletet és tagadják le ezt is. Egyelőre kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy multkorai cáfoló nyilatkozatában egyik sem a tényeknek megfelelően adta elő a szomorú valóságot. Ellenkezőleg. (v. e.)

A temesvári származású ujdonsült báróné szakértelemmel nyilatkozik férje állítólagos váltóhamisításáról

Budapestben még mindig élénken foglalkoztatja a főúri társaságot az, hogy Watzdorff Konrád báró, akinek neve Eszterházy Tamás gróffal való váltóafférja óta vált ismeretessé, szanatórium-

ba vonult, előbb azonban feleségül vette a temesvári származású és Török Ria néven ismert Polefka Mária táncosnőt. Az egyik budapesti lap munkatársa fölkereste most az új bárónőt, aki a hírlap-

író elegánsan berendezett villájában fogadta és kijelentette, hogy a váltó nem hamis és nem is volt szükség rá, hogy Watzdorff váltót hamisítson, mert hiszen Eszterházy Tamás gróf rengeteg váltót bocsátott forgalomba úgy Watzdorff, mint mások javára. A mikroszkópius vizsgálat — mondotta — be fogja bizonyítani, hogy a váltó valódi. Watzdorff báróné végül cáfolta azokat a híreszteléseket, mintha közte és az öreg Watzdorff báró, férjének apja között rossz viszony lett volna. Az öreg bárót régóta ismeri, az többször is felkereste és mindenkor szívélyes szeretettel beszélgetett vele.

A betörők eldorádoja Temesvár

Temesvárott az utóbbi időben feltűnően megsaporodtak a betörések. Főleg az Erzsébetvárosban működtek. Barlanghy Ferenccé Bethlen-utcai lakásába álkulccsal behatoltak és a hálószoba asztaláról az ott levő ékszereket ellopták. A kár meghaladja a tízezer leit is. Betörők jártak a Király-utcában levő Mihailovics Traján fűszerkereskedő üzlete körül is, de itt megzavarták őket és elmenekültek. Betörők jártak a józsefvárosi Fröbl-utcában is, ahol Salamon Andorné padlásáról több ezer le értékű ágyneműt loptak el. Varga Zsigmondnak, aki a gyárvárosi szőlőkben lakik, az éjjel ismeretlen tettesek alaposan megdézsmálták baromfiállományát. Simienov Demeter ujkisodai kertész lakásából ismeretlen tettesek több ezer le értékű holmit elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást és egy betörés tetteseit sikerült Berkovics Béla józsefvárosi fiatalember és egy kiskorú barátjának személyében elfogni.

Megrepedt az amerikai Kossuth-szobor és újra kellett önteni

A lapok sokat irtak arról, hogy a newyorki Kossuth-szobor, amelyet 1927-ben avattak föl, hamarosan repedezni kezdett, aminek az volt a következménye, hogy Budapest városa kénytelen volt a szobrot újból öntetni és az első szobrot kicserélni. Budapest városa kártérítési pert indított Ficzek Károly részéről ellen. Tegnap volt ebben az ügyben a tárgyalás, amelyen Ficzek kijelentette, hogy a szobor azért repedezett meg, mert túlgyorsan kellett elkészíteni. Horvay János, a szobor alkotója, állandóan sürgette az öntést. Mikor a szobor készen állott, Ficzek figyelmeztette Horvayt, hogy az öntés nem sikerült jól és legjobb volna átönteni, azonban Horvay nem hallgatott rá és elszállította a szobrot Newyorkba. A törvényszék elfogadta Ficzek Károly védekezését és elutasította a kártérítési keresetet.

Butor

háló, ebédli, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

Lippán és Radnán ugyanabban az időben **Temesvárott** jelenik meg a **Déli Hírlap**, mint

HIREK Nappal inasok — éjjel rablók

Addig jár

a korsó a kutra, mig eltörik

Mencken newyorki filozófus és tanár a szerelem és a házasság ellen hirdetett tanaival tette nevét ismeretessé. A házasságról mindenkori maró szarkazmussal irt és azt hirdette, hogy a házasságnak semmi értelme nincsen, a szerelem pedig csak fantázia. Írásaiban a szerelemet butaságnak, a házasságot pedig hülyéknek nevezte. Menckennek nagyszámu híve volt, akik könyveit sokezer példányban olvasták, eljártak az általa tartott előadásokra és tagjai voltak az általa alapított házasságellenes egyesületnek. Mencken most alaposan rációfolt tanaira és máról holnapra egyszerre cserben hagyta híveinek nagy táborát. Ezek ugyanis csak az újságokból tudták meg, hogy Mencken megházasodott. Felkeresték az apostolt, hogy kérdőre vonják, azonban Mencken nászutra indult. Hívei, akik csalódtak benne, most átkozzák. Eddigi ellenfelei pedig kacagnak és azt mondják, hogy filozófiájáért megkapta megérdemelt büntetését.

— **A pénteki misék a Belvárosban.** A holnapi Mária ünnepe, amely napra a temesvári püspökség is életbe lép, a székesegyházban tartandó misék miatt a belvárosi plébániatemplomban csak reggel félkilenc órakor lesz mise. A püspöki székesegyházban reggel hét órakor, délelőtt tíz óra és fél tizenkettő órakor lesznek nagymisék.

— **Nyugalmazott temesi főbíró halála.** Schaffer Béla nyugalmazott temesmegyei főszolgabíró hetvenkilenc esztendősen korában tegnap délután egy órakor Holló-utca 7. szám alatti lakásán meghalt. Temetése ma délután hét órakor lesz a józsefv. temető Hamek-kápolnájából. Halálát özvegye, két leánya és nagyszámu rokonság gyászolja. A gyászolók között van Schaffer Fülöp városi főtisztviselő.

IZZADÁS ELLEN mentholos DIANA sósorszesz

— **Orvosi hír.** Dr. Stefanovics Milivoj (II., Háromkirály-u. 2.) tanulmányutjáról hazatért és rendelését újból megkezdte.

* **Husz százalék kedvezmény jár** a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán kronométerkészítőnél megjavíthatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertelenül vele megállapodást létesítettünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

A józsefvárosi Zöldpázsit-utcában levő tréncaszárnya hatalmas udvarának egyik sarkában esterőlestére egész sereg tizenöt-tizenhat év körüli fiatalember ült össze és közülük négyen: Gulácsi Imre, Faragó Sándor, Keller Antal és Katzler Rezső voltak a szóvivők. A négy fiu nappal inas volt, de este már rettegett rablóvezérek gyanánt szerepeltek és kalandjait mesélgették szájatató társaiknak. Persze mindannyian tudták, hogy az egészről egy árva szó sem igaz és csak ponyvaregényekből merítik elbeszéléseiket, de azért gyakran hangoztatták, hogy idővel bizony megszöknek, rablóbandát alakítanak és rettegésbe ejtik először az ökirályságot, majd később ha megnőnek, még egész Európát is. Az utóbbi hetekben az esti beszélgetések alkalmával már cigarettára sem gyújtottak, mert mint bizal-

masan megsúgták jó barátainak, készülnek az új pályájukra és arra spórolnak. Reggel azzal távoztak el mind a négyen hazulról, hogy munkába mennek és azóta nyomuk veszett. Kiderült, hogy délelőtt már nem is foglalták el állásukat, hanem valószínűleg utnak indultak. A kétségbeesett szülők természetesen azonnal feljelentést tettek a józsefvárosi rendőrségen, melynek alapján Cót Jonel rendőrkomiszár megindította a nyomozást. Rövidesen kihallgatta a négy kalandos hajlamu fiatalember összes barátait és megtudta, hogy szombaton reggel gyalog Arad felé indultak. A fiuk Magyarországra igyekeznek, de mindössze csak ezer-ezer ötszáz lei lehet náluk és valószínű, hogy hamarosan visszatérnek, ha csak addig a rendőrség el nem csipi a detektívregényektől megkotyogódott kamaszokat.

Éjjeli látogatás a tejközpontban, ahol úgy hulláznak a tej a nagy bazinokban, mint fürdőkádban a víz

Schmitz Ferenc dr. alpolgármester és Heim Ernő dr. tanácsnok kíséretében Prostean Oktáv dr. városi és Rudnean Román dr. vármegyei főorvos, valamint az orvosi karnak számos tagja és a saját képviselői éjjel meglátogatták a városi új tejközpontot, amelynek vezetője, Doslea Traján, beakarta mutatni a tejközpont éjszakai üzemét. A szemle megkezdődött és a szakszerű magyarázatokat Regehard Ágost tejmester szolgáltatta.

A tejközpont udvarára egymásután érkeztek az autók és szekerek, amelyek a különböző vidéki gazdaságokból és tejszövetkezetektől hozták a tejet. Óriási tartányokba kerül azután a tej, azokból bazinokba, amelyekben úgy hulláznak, fodrozódik, akár a fürdőkád vize. Majd fölszivattyúzzák az emeletre, szűrőkön, melegítőkön, hűtőkön szalad keresztül, amíg megérkezik a pasztörizálóba. Ott felmelegítik, aztán következik az újabb lehülés, majd a levándorlás egy félemeleti nagy tartányba, onnan pedig a föld-

szintre, ahol már várják a gépek segítségével csillogóra mosott üvegek, amelyek éhes szájukkal egymásután magukba nyelik a szép fehér tejet. Feldolgozás közben még külön keresztül hajtják egy gépezeten, amely a tejben levő piszkot és idegen anyagot tartja vissza. Ha ezt a visszamaradó nyulós, undorító masszát látjuk, szinte megboradunk, ha arra gondolunk, hogy a feldolgozatlan és tisztítatlan tejben mi mindent vesz magába az emberi szervezet.

A tejközpont az üzem későbbi fokozásával naponta tizenöt-huszezer liter tejet is föl tud majd dolgozni. Jelenleg napi háromezret dolgoz föl. Most a mezőgazdasági kamarával együtt azon fáradozik a város, hogy a falusi tejtermelőket megszervezze és a tejet tőlük otthon, a községekben vegye át.

A szemle után, amelynek folyamán az orvosok többször adtak kifejezést tetszésüknek, a kiránduló társaság tagjai egy-egy pohár tejet isznak a városi tejközpont fölvirágzására...

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Radatovics Anna, Lorisz Mátyás, Gál Sándor, Otlocsán Ede, Stetz Mária, Brus Edit, Rózsás Endre. Meghaltak: König György 81, Bauer György 62 és Schlesinger Antonia 77 éves korában.

Az „ELEVATOR” serleges rendszerű kutak lerakata most Pálmay, Józsefváros, Bonnáz-utca 13. szám alatt van. Pálmay.

* Szeplőt és májfoltjait eltünteti a higanymentes Depigmin szeplővíz. Készíti a Salamon-patika, a Máriával szemben, „Wilhelm-ház”. Kapható minden gyógyszerárban. Ára 50 lei.

— **Ötmilliárd lei a hadseregnek.** Bukarestből jelentik, hogy a Lupta értesülése szerint a hadsereg felszerelésének kiegészítésére, utánpótlásra és a tisztai fizetések javítására ötmilliárd leit fordítanak.

— **Öngyilkos lett Aussenberg tábornok nővére.** Innsbruckban Aussenberg Mária tábornok nővére, Schiffner udvari tanácsos özvegye hetve két esztendősen korában öngyilkosságot követett el. A matróna az utóbbi időben sokat nélkülözött és valószínűleg ez érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent ingyen tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

ZÁLOGHÁZAT NYIT
a Kereskedők Bankja R. T., Timisoara
I., Str. Ungureanu 1. a. (Városház-utca 1. a.) alatti intézeti házában
augusztus 15-én, miniszteri engedély alapján.
Kölcsönöket folyósít ékszerre, mindenemű áru, szőnyegekre és értékekre.
Telefon 4-53. Hivatalos órák 8—12 óráig. Telefon 4-53.

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
Herzlnél, Str. I. Vacarescu 28 (Bem-utca)
Telefon 1604. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— **Bánky Vilma** Budapesten. Bánky Vilma, az ismert magyar filmszínésznő, aki nemrég Hollywoodból Párisba érkezett, tegnap váratlanul Budapestre jött. A művésznő kijelentette, hogy azok a hírek, mintha lemondna a filmről, nem felelnek meg a valóságnak. Szeptemberig Budapestben marad szülőinél és azután visszatér Amerikába, ahol több új filmszerepet kell kreálnia.

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.
Legnagyobb választék!
Garancia mellett
részletfizetés!

Behn József és Fia
butorgyára

20% KEDVEZMÉNY
VENDÉGEINKNEK
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR KIR. OPERAHÁZ
NEMZETI SZÍNHÁZ
KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda
BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

VIDRIGHIN LEÉPÍT. Vidrighin Sán vasuti vezérigazgató repülőbiztonságokat állított össze, amelyeknek az feladata, hogy végigjárják az összes pályákat és vonalakat és a felesleges állomásokat és vonalakat és a felesleges embereket helyezték b-listára. Ez az újabb rendelkezéssel állítólag ezer vasutast akar leépíteni a vezérigazgatósága.

A szivar titka. A temesvári dohánygyár által készített szivarok és csigarettek rossz minősége miatt már eddig is számtalan panasz hangzott el a dohányosok részéről. Egyik előfizetőnk tegnap beküldött egy félig elszívott szivart, amelyet felbontva, kitűnt, hogy csak a fedőlappja dohánylevél, míg belül dohányporral és különböző illadékkal volt megtöltve. Az ilyen illkoló szivar természetesen nem élvezhető. Felhívjuk erre az esetre Mrdan Dénes dohánygyári igazgató figyelmét.

Szobrászok, asztalosok, kovácsok, szobrászok, bádigosok részére szerszámok, továbbá épület- és bútortervek készített áron kaphatók Schertner Géza vaskereskedésében, Temesvári város.

Kellemetlen meglepetés. Erről József pozsonyvidéki tót tiz esztendő alatt nősült és a feleségével hozományként kapott kis pénzzel Amerikába ment. Az óceán másik partjáról most tért vissza és idehaza nagy meglepetés érte, mert a felesége időközben nagy biológiai változáson ment át. Az arány egyszerűen férfivá változott, amit az orvosok kétségtelenül megállapítottak. Erről József most válóperet indított a felesége ellen.

Aradon elfogott szélhámós diák. Aradi rendőrség a pályaudvaron fogta Micipir János besszarábiai életű huszonkét éves diákot, aki a töltött revolvert és egész halom pényszéki iratesemőt találtak. Kiderült, hogy Micipirt szélhámosságok követése miatt körözik és erre átküldték az ügyészségre.

Leánya után elvesztette vejét Megirtuk, hogy Konkoly-Thege Gyula amerikai magyar mérnök, aki nem tudta túlélni feleségének agrikus halálát, a svédországi Bronghjemben agyonlőtte magát. Eltelt már utban van Budapest és ott felesége mellé fogják temetni. A rens amerikai gyáros, öngyilkos mérnök apósa, most hírviratot intézett Budapestre, amelyben tudatja, hogy az eset feleségét annyira lesújtotta, hogy képtelen Budapestre menni a temetésre.

Orvosi körökből. Braun Károly dr., a bőr- és nemi betegségek szakorvosa hazaérkezett és rendezte IV., Bul. Carol (Hunyadi-ut) alatt ismét felvette.

A buziási tombolaverseny. A buziási római katolikus hitközség az augusztus tizedikére hirdetett nagy tombolaversenyét, péntekre, augusztus tizenötödikére halasztotta el. A két tombola egy rádió és egy nagy óra, egy ezenkívül még számos értékes természetgyógyászati tárgy lesz.

Volt aradi színész öngyilkos kísérlete. Izgalmas jelenet születte, hogy az elmúlt éjjel az aradi Művészpart. Blázs Mátyásné, volt színésznő, Blázs Mátyás aradi férjfelesége a Marosba akart ugrani az ügyeletes rendőrnek, valamint a járőrként csak hosszú tusa sikerült tervének végrehajtásának megakadályozni. Kiderült, hogy a feleségével összeszólalkozott és emiatt tart meghalni.

Ferenc József, az osztrák-magyar monarchia néhai uralkodója husz év előtt le akart mondani a trónról

Ferenc József születésének századik évfordulójával kapcsolatban a berlini könyvpiacra hatalmas mű jelent meg, melynek címe: Amikor Ferenc József le akart mondani. Az érdekes könyv szerkesztője Steinitz tábornok, munkatársai pedig a közvetlen mult olyan közéleti egyéniségei, akik hivatottak arra, hogy komoly és megbízható adatokkal egészítsék ki az uralkodó ember portréját. A könyvhöz bevezetést Clam-Martinic gróf irt és ő is hangsúlyozza, hogy ebben a kötetben olyanok szólalnak meg, akik közel álltak az uralkodóhoz és azt írhatják meg, amit maguk megértek.

A könyv egyik legérdekesebb tanulmányát Apponyi Albert gróf írta, aki Ferenc József uralkodói egyéniségéről ad érdekes jellemképet. Megállapítja, hogy a történetírás, mely csak külső sikereket mérlegel és rendszerint tulbecsüli az utat a réginek megtartásával

szemben, sohasem lehet igazságos az uralkodó egyéniségéhez és teljesítményeihez. Egyéni tragikumot lát Ferenc József sorsában, aki önmagát legyőző megnyugvásában korának egyik nagy történelmi alakja volt.

Apponyi sok személyes emlékekkel fűszerezi tanulmányát, melyek közül a legérdekesebb, hogy 1910-ben, amikor a király személyes meggyőződése és a magyar parlament között erősen kiéleződtek az ellentétek, az uralkodó a lemondás gondolatát is felvetette, arra az esetre, ha a megegyezés nem sikerül. Mikor pedig a kiegyezési törvényről volt szó, az uralkodó a következőket mondotta:

— A kiegyezést hárman csináltuk: Deák, Andrássy és én. Hár munk közül már csak én vagyok életben, tehát el kell hinnem, hogy a megegyezést miképpen értelmeztük.

ROMÁNIA KÉPVISELŐI A NÉPSZÖVETSÉG ELŐTT. A Népszövetség szeptemberi ülésén Romániát Titulescu, Madgearu és Lugojanu képviselik. A megnyitó ülésen Mironescu külügyminiszter is részt vesz.

Meglopták a giroidai lelkészt. Popovici Virgil giroidai görög keleti lelkész feljelentést tett a józsefvárosi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Kossuth Lajos-utcában kilenczernyolcszáz leit tartalmazó pénztárcáját ellopták. Az ismeretlen zsebtolvajok kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Ebéd és vacsora választékos meleg és hideg ételekkel, jól és olcsón kapható a Zsuzsi vezetése alatt álló Tejivó- és uzsonnázócsarnokban, Józsefváros, Hunyadi-ut 16. sz. a. Kellemes kerthelyiség. Ebédmenü 30 és 50 lei.

Kártyások albuma. Az új rendőrségi törvény értelmében az összes rendőrprefekturákon nyilvántartási osztályokat állítanak föl. Ezekben nyilvántartják majd az ismert gonosztevők összes személyi adatait, azonkívül albumot létesítenek ujjlenyomatokkal. Ezenkívül nyilvántartásokat vezetnek majd az ismert kártyásokról, csavargókról, munkakerülőkről és koldusokról is. A nyilvántartási osztály felállítására ügyében tegnap Niculescu Özséb dr. prefekturaj titkár elnökletével megbeszélés volt, amelyen valamennyi rendőrtiszt részt vett.

Török mecset épül Pesten. Budapestben a Rózsadombon évszázadok óta ott van Gül Baba sirja, amelyben a törökök nagy szentjének csontjai porladnak. A budapesti török kolónia most az angolai kormány támogatásával Gül Baba sirja mellett török mecsetet épít.

ANGOL ELRETTENTŐ PÉLDA. Kabuli jelentés szerint Északindianában a lázadás tovább tart. Az angolok husz lázadót elfogtak, azokat menten agyonlőtték és a holttesteket elrettentő példaként Peshavar város kapujára szögezték. A környéken sok rablóbanda garázdálkodik, amelyeket a lázadók is erősen irtanak, mert sok helyen a rablók lázadóknak mondják magukat.

Kilencezer méter magasságból leugrott. Domohue amerikai repülőrekorder tegnap 9350 méternyi magasságból ejtőernyővel leugrott. Ebben a nagy magasságban már alig van levegő és Domohue félig megfulladva, máskülönben minden egyéb baj nélkül ért földet. Ilyen magasságból még egyetlen pilóta sem merészkedett ejtőernyővel leugrani.

A vizsgálóbíró hajlandó Treisz kaució ellenében szabadon bocsátani. Treisz Mihály letartóztatásban levő zombolyai téglagyáros kaució ellenében való szabadlábra helyezési kérelmet nyújtott be a vizsgálóbíróhoz. Jonascu vizsgálóbíró tegnap döntött a kérelem ügyében és 150.000 lei ellenében Treisz szabadlábra helyezése mellett döntött. A vizsgálóbíró döntését az ügyészség megfellebbezte és így ebben az ügyben a temesvári törvényszék, illetve a táblaí vádtanács határoz.

Szomorú statisztika. Párisi jelentés szerint a francia Alpokban ebben a hónapban egymást érik a turista-szerencsétlenségek. Augusztus első tiz napján összesen huszonhárom ember pusztult el hegymászás közben.

Jogos követelés. Az új közigazgatási törvény értelmében az egész országban új személyazonossági igazolványokat állítanak ki. Temesvárott és Temes megyében az igazolványok elkészítésére nyilvános árlejtés mellőzésével a Tipografia Romaneasca nevű nyomda kapott megbízást. A temesvári nyomdatulajdonosok tegnap memorandumban tiltakoztak az ellen, hogy minden árlejtés mellőzésével adjanak ki tizenkét millió lei értékű munkát. A memorandumot Temesvár és Temes megye állandó választmányaihoz nyújtották be és kérik, hogy Temesvár városa és Temes megye haladéktalanul írjon ki versenytárgyalást a személyazonossági igazolványok elkészítésére.

Sztrájk repülőgéppel és bombákkal. A Newyork közelében levő cantuckyi gyártelep munkásai sztrájkba léptek. Tegnap hajnalban repülőgép jelent meg a gyár fölött és annak udvarára három bombát dobott le, aminek a célja valószínűleg az volt, hogy az igazgatóságot a munkásokkal szemben engedékenységre bírja. A rendőrség letartóztatta Montgomery repülőkapitányt, aki ellen alapos a gyanu, hogy ő dobta le a három bombát.

A meglopott rendőr. Furfangos szélhámósnak esett áldozatul Gerban Keresztély rendőr. Gerban a kerékpárját a Scudier-téri hetipiacra egy ismerős árusnak a gondjaira bízta és azzal munkája után látott. Néhány órával később az árusnál megjelent egy magas férfi, aki elmondta, hogy Gerban megbízásából a kerékpárt elviszi. A szélhámós kézrekerítésére megindult a nyomozás.

A verekedő vámtisztek ügye. Közöltük, hogy Karádi Nagy Lajos kolozsvári újságíró Aradon vámtisztekből álló társaság inzultálta. Tegnap kisebbségi újságírók küldöttsége megjelent Vaida belügyminiszternél és a Nagy Lajoson esett sérelem miatt elégtételt kért. A belügyminiszter szigorú vizsgálat lefolytatását helyezte kilátásba.

KÖZPONTI SZÁLLODA HOTEL CENTRAL

BUDAPEST, VII., BAROSS-TÉR 23.

A keleti pályaudvartól alig 2 percnyire

A temesváriak kedvelt találkozóhelye.

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. — Minden szobában

hideg-meleg folyóvíz. — Egyágyas szobák árai: 4, 5, 6, 8, 9, 10 pengő

Kéiágyas szobák árai: 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő

Fürdőszobás szobák. Rádió. Telefon a szobákban

Tisztaság. Előzékenység.

Tulajdonos: PALLAI MIKSA

A cseheknek már nem kell vámunió. A laibachi Szlovenec című lap, amely közel áll a belgrádi kormányhoz, prágai tudósítás alapján feltűnésteltető cikket közöl a kisántant vámuniójáról. Eszerint Csehszlovákia valószínűleg nem fog hozzájárulni a román—jugoszláv vámunióhoz. A cseh gyárak idegesek és félnek, hogy a vámunió hátrányos lesz a cseh iparcikkekre. Valószínűnek tartják ugyanis, hogy a románok és a jugoszlávok úgy akarják majd mezőgazdasági termékeik részére a csehszlovákiai piacot biztosítani, hogy majd csak annyi iparcikket vásárolnak Csehszlovákiától, amilyen értékű gabonát az tőlük vesz. Ez igen kellemetlen hatással lenne a csehszlovák iparra, mert a mult esztendőben Jugoszlávia és Románia két milliárdnyi értékű iparcikket vásárolt Csehszlovákiában, ez viszont alig háromnegyed milliárdnyi gabonát vett két szövetségesétől.

— Reinhardt osztrák kitüntetés. Salzburgban a tartományfőnök tegnap nyújtotta át Reinhardt Miksa színigazgatónak az osztrák köztársasági elnök részéről számára adományozott nagy érdemkeresztet. Most van tizedik évfordulója a salzburgi ünnepi játékok keletkezésének és a köztársasági elnök Reinhardt érdemeit kívánta a kitüntetéssel elismerni.

— Az ötvézer betűs ábécé. Akitu Tanakada, aki a genfi szellemi együttműködési bizottságban Japán képviseli, az egyik budapesti lap munkatársa előtt kijelentette, hogy Japán hamarosan áttér a latin írásra. A japán nyelvnek jelenleg ötvenháromezer írásjele van és még a közepes műveltségű japánnak is legalább négyezer írásjegyet kell ismernie. Azért van az, hogy Japánban ma még aránylag sokan vannak, akik nem tudnak olvasni. Mihelyt áttérnek a latin írásra, az analfabéták száma jelentősen esökkenni fog. A külföldiek is megtanulhatnak majd könnyen könyvből japánul, ami ma ugyszólván teljesen lehetetlen a számukra.

— Gyermek tragédiája. Lübecki jelentés szerint az egészségügyi hatóság jelentése szerint a rossz Calmetteoltás következtében tegnap újabb haláleset következett be. Eddig hatvanöt csecsemő halt már meg. Ötvenöt gyermek még betegen fekszik és ezek felépüléséhez nincsen remény.

Nő a munkanélküli szakmunkások száma Magyarországon. A budapesti szakszervezeti tanács most adta ki a munkanélküliekről szóló statisztikáját, amelyhez P e y e r Károly írt kommentárt. A kimutatás szerint a magyar munkanélküli szakmunkások száma 20.937. Ez a szám nyolcezerrel több a tavalyinál. A szakszervezetek ebben az esztendőben 1.400.000 pengőt fordítottak a munkanélküliek segélyezésére.

* Katolikus bucsuünnepély Besseney-telepen. Besseney-telepen augusztus huszonegyedikén a katolikus hitközség templomi bucsuünnepélyt rendez, amellyel kapcsolatban mindennemű szórakozás lesz a Hegedűs-féle vendéglőben. Díjtekvés is lesz három értékes díjjal. Mindazok, akik a bucsun sátorokat akarnak felállítani és helyet igényelnek, ezt nyole nappal előbb jelentsék be Breuer Henrik kereskedőnél. (A Három fánál.) Bővebbet ott az üzletben. A rendezőség.

Szökek előnyben vagy barnák?

Bájos, barna leányka sietett fel a lépcsőn és mire felértem és esengettem Róth László fotóművész műtermének ajtaján és beengedtek oda, az imént még előttem siető bakfist pillantottam meg, amint a váróteremben álló hatalmas falitükörben kémlelő szemmel vizsgálta magát. A bakfisversenyre jelentkezett, — állapítom meg halkan magamban és hogy nem csalódtam, az hamarosan kiderült. A gyors futástól még lihegő leányka elmondta, hogy a Déli Hírlap bakfisversenyére szeretne benevezni és reméli, hogy azt meg is nyeri.

A műterembe megyünk, ahol hamarosan kigyulladnak a hatalmas reflektorok, melyek azt az illúziót keltik, mintha valamelyik hollywoodi filmstudióban lennénk. Róth a pályázó barna leánykát leülteti, majd libegő, hosszú szoknyáját gondosan elrendezve visszamegy a gép mellé. Az obligát fényképész mondatot — Tessék mosolyogni! — várom, de ez elmarad, mert ehelyett a köszönöm szócskát hallom. Kiderül, hogy egészen újszerű módon fényképez, az alakokat szinte mozgásban veszi le, ami nagyban emeli a kép értékét és annak élet-hűségét. A bakfisversenyre pályázó megköszöni a felvételt és miután gondosan a lelkére köti a fényképésznek, hogy ez nagyon szép legyen, eltávozik.

A csengő pedig újra szól és ismét pályázó érkezik. Magas, szőke leány jelenti be igényjogosultságát a legszebb bakfis büszke címére. Nyugodtan, öntudatosan beszél. Elmondja, hogy a környéken a legszebb hírében áll és a rokonság szerint vétek volna nem résztvennie a

versenyen. Róth a műterembe vezető és a karsu szépséget állva fényképezi le. Megnyugtatója, hogy határozottan esélyei vannak, majd elbucszik tőle és máris a most érkező leánykát fogadja. Ez már nem temesvári. Kisodai. A szép azonban mindenütt szép és ő is erősen reménykedik, hogy a büszke titlust és az értékes ajándékokat sikerül megnyernie. A csengő egyre szól és azon újabb és újabb versenyzők érkeznek, akiket mind az a remény hajt, hogy ők nyerik meg a legszebb temesvári bakfis büszke címét.

Azok a bakfisok, akik a versenyen résztvesznek, kivágják a Déli Hírlap minden számában megjelenő igazolójegyet, amellyel Róth László Lloyd-sori fotóműtermében jelentkeznek. A közönség az ugyancsak a lapban megjelenő szavazójegyekkel ítélkezik.

A Déli Hírlap bakfisversenye

Igazolójegy
melynek alapján Róth László
fotóműterme
kisasszonyról ingyen művészi
felvételt készít.

A Déli Hírlap bakfisversenye

Szavazójegy
A legszebb temesvári bakfis:
A versenyző száma
A szavazó aláírása:

— A játékoskedvű sziget. Batáviai jelentés alapján megirtuk, hogy a Krakatoa vulkán mult heti kitörése alkalmával az egyik szomszédos sziget hirtelen eltűnt a tengerben. Tegnap a vulkán újból működni kezdett és ugyanakkor az eltűnt sziget is kiemelkedett a tengerből, amelyből most tíz méternyi magasban áll ki. A Krakatoa kráteréből rengeteg hamu és

mázsás kövek repülnek ki. A vulkán a köveket kétezer méter magasra dobálja.

* Ha gyermekeinket francia nyelvre akarjuk megtanítani, úgy irassuk be a Belváros, Lenau-tér 1. szám alatt levő Eisenstädter ház első emeletén Kinderparadies néven működő francia óvodába. Az óvodában a gyermekek biztos felügyelet alatt vannak.

Három elválaszthatatlan fogalom:

Óriási kínálat
Legkedvezőbb bevásárlás

Lipcsei mintavásár

1600 árucsoport
9600 gyáros és nagykereskedő
24 országból; ezenkívül a külföldi vásárlóknak nagyszámu szakmailag szervezett áruház áll rendelkezésre, amelyeknek megbízottai a szövetségi iroda úján elérhetők.

Éljen a kedvező alkalommal,
amelyet nyújt az
augusztus 31-én kezdődő

Lipcsei őszi mintavásár

Látogassa meg
egyben az

„IPA“

(Nemzetközi szörme- és
vadászati kiállítás)

Felvilágosítást nyújt a
LEIPZIGERMESSAMT, LEIPZIG
vagy íb. képviselője:
ANGERBAUER JENŐ, TIMISOARA
I. Str. General Praporgescu 3

— Kiesett a robogó vonatból. Bitte feld állomás közelében egy Simon Katalin nevű magyar nő kiesett milánói gyorsvonat hálókocsijából szörnyethalt. Simon Katalin a kocsifolyosóján állott és leeresztette a kocsit, hogy friss levegőt kapjon. Neki támaszkodott az ablaknak és közben könyökével lenyomta a kilincset. Az ajtó kinyílt és Simon Katalin következő pillanatban kiesett a kocsiból.

— Garden Party az „Előre”-ben. A rossz időjárás folytán elhalasztott kerti ünnepély f. hó 15-én pénteken (Boldogasszony napján) es 8 órai kezdettel fog megtartatni.

— Hült helye van a furfang gabonacsalonak. Laping János állítólagos gabonakereskedő kérvényezésére, aki hatszázezer lei elsi kasztásával számos vidéki termelők juttatott koldusbotra, erélyesen felváltja a vizsgálat. A temesvári renérség Brailában is érdeklődött állítólagos Laping János után, mert alapos volt az a gyanu, hogy a furfangos szélhámos hamis nevet mondott be. A feltevés alapos volt, mert most jött meg az értesítés, hogy Brailában semmiféle Laping János nincsen, sőt nem is volt.

— Leégett kolozsvári kenyérgyár. Kolozsvárról jelentik, hogy a Hegedűs-mann-féle kenyérgyár leégett. A tüzek keletkezésének oka ismeretlen. A káros nagy.

— Felvágta a hasát. Borzalmas módon akart véget vetni életének Kornis Fülöp ötvenhat éves munkástelepnapszámos. Kornis nyomora miatt tegnap délután borotvával gyomrát felhasította. Tettét hozzátartozói észrevették és értesítették a mentőket, akik életunt férfit a kórházba szállították.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Csütörtök, péntek,
augusztus 14, 15,

Gyárvárosi Mozi:
Szombat, vasárnap,
augusztus 16, 17.

Erzsébetvárosi Mozi:
Kedd, augusztus 19.

Mehalai Mozi:
Csütörtök, augusztus 21.

A kalandor

Nagy monumentális film egy
internacionális kalandor
életéből.

A főszerepekben:

Ivan Mosjoukine, Brigitte
Helm, Heinrich George,
Dita Parlo.

Monopol:

Matadorfilm, Brasov.

Rendezte: W. Turjansky

Az előadások kezdete a
Belv. és Gyárv. Moziban 6 és
9 órakor. Vasárnap 4, 6 és 9
órákor. Az előadás kezdete
az Erzsébetvárosi Doina
Moziban este fél 9 órakor.

Rádió

Szombati (Augusztus 14.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Hangverseny Christián Lili (ének) és Pataky Lili (hegedű) közreműködésével. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 40: Zenekari hangverseny. 8 óra: Mozart kamara-est Salzburgból. 9 óra 10: Magyar dalok Várady Aladár és Buday Dénes dalait éneklő Szabó Lujza és Szűcs Miklós, utána Pataky-jazz. 11 óra: Szórakoztató zene. 1 óra 15: Egyházi zene gramofonon. 3 óra: A Rose-négyes hangversenye Salzburgból. 9 óra: Könnyű zene. **Breslau.** 7 óra: Fall Leó-est. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 35: Táncczene. **Berlin.** 7 óra 30: Hangverseny. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 7 óra: Nemzeti dalok. 8 óra: Hangverseny közvetítése Salzburgból. 10 óra 15: A rádiónégyes hangversenye. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Könnyű zene. 8 óra 45: Dicdeanu tenorista hangversenye. 10 óra: Táncczene. **Kattowitz.** 11 óra: Könnyű zene. 11 óra: Táncczene. **Milánó.** 8 óra 40: Gounod Faust című operájának előadása, utána táncczene. **München.** 5 óra: Wagner Istenek alkonya című operájának előadása. **Prága.** 7 óra 35: Rossini Sevillai borbély című operájának előadása. 10 óra 15: Orgonahangverseny. **Róma.** 9 óra: Verdi Tróia című operájának előadása. **Varsó.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 15: Népszerű hangverseny. 11 óra: Táncczene. **Péntek (Augusztus 15.)** Budapest. 10 óra: Énekes főpapi mise az István királyi székesegyházból, utána szalonzenekari hangverseny. 11 óra 30: Gramofonzene. 5 óra 10: Másfélóra könnyű zene. 6 óra 45: Adán Margit magyar nótáestje Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 8 óra 15: Ballett, utána Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Szimfonikus hangverseny. 12 óra 45: Gramofonzene. 3 óra 40: Kamarazene. 7 óra: Mozart F-dur A-dur szonátája. 7 óra 20: Eisler Stella Mozart áriákat és dalokat énekel. 8 óra: Szórakoztató hangverseny. **Breslau.** 8 óra 30: Táncczene Berlinből. **Berlin.** 8 óra 45: Táncczene, majd szórakoztató hangverseny. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 7 óra 30: Rádiózenekar hangversenye. 8 óra 30: Délszláv dalok. 10 óra 15: Gramofonzene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Színházi előadás. 9 óra 15: Loewel Elvira hangversenye. **Hamburg.** 8 óra: Operarészletek. 10 óra 50: Kálmán zene. **Kattowitz.** 7 óra 25: Szimfonikus hangverseny. **Langenarg.** 8 óra: Gramofonzene, utána jazz-band. **Leipzig.** 7 óra 30: Strauss-hangverseny Stuttgartból, utána táncczene. **Milánó.** 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. Utána könnyű zene. **München.** 7 óra 30: Dalok. 8 óra 15: Gramofonzene. **Prága.** 8 óra: Dalok. 8 óra 30: Népszerű hangverseny. 10 óra 15: Gramofon-táncczene. **Róma.** 9 óra: Puccini Mascot című operájának előadása. **Varsó.** 8 óra 15: Népszerű hangverseny, utána táncczene.

Sport

Hozzászólás az amatőr- és profisport hívei között dúló elkeseredett harchoz

A Déli Hírlap azoktól a vitáktól, amelyek az utóbbi hetekben a profisport és az amatőr-sport hívei között lefolytak, mindezideig távol tartotta magát. Ezuttal ebben a kérdésben minden kommentár nélkül az eseményektől távolálló sport férfitársaság levelet közöljük, amelyet szerkesztőségünkhez intézett. A levél a következő:

Mélyen tisztelt Főszerkesztő ur! Engedje meg, hogy a kérdéshez, amelynek vitája a nyilvánosság előtt folyt le Balázs Dénes mérnök, mint a profisport és Weisz Imre a TAC elnöke, mint az amatőr-sport képviselője között, mint mindkettőtől távolálló sportember én is hozzászóljak. Mi igazi amatőr sportférjak tiltakozunk Balázs Dénes megállapításai ellen. Nézetem az, hogy Belu Gyula dr. mint a nyugati liga elnöke haladéktalanul indítson fegyelmi eljárást Balázs mérnök ellen, mert lázított az amatőr-sport ellen. Nézete szerint a szülőknak nem szabad gyermekeiket amatőr-sportba beírni, mert ezek az egyesületek veszélyt jelentenek az ifjúságra, mert ott hazugságot és jellemtelenséget tanul. Kérem az amatőr-liga elnökét, védje meg az amatőr-egyesületeket azokkal szemben, akik az amatőr-sportot ilyen eszközökkel akarják tönkretenni.

Nem engedhetjük meg mi amatőr-sportolók, hogy egy ember, vagy egy egész alakulat az amatőr-spor-

tot gyalázza. Hivatkozhatnék példákra a régi Kinizsi életéből, ahol Balázs Dénes ur tudtával állam-törtség uralkodott és ahol sportszerűtlen dolgok folytak le nap-nap mellett. Ezek az esetek valóban veszélyt jelentettek az ifjúságra. De ezek az események nem fordultak elő minden amatőr-egyesületben. Akkor nem jutott senkinek eszébe amatőr-szűrit összehívni, pedig azokban az években burjánzott az állam-törtség Temesvárott. Ha akkoriban valaki a TAC, TMTE, Banatul, Kinizsi vagy a Kadima tagjai közül kapott az életfenntartáshoz segítséget, úgy az már a múlté, éppen úgy, mint ahogyan a multhoz tartoznak egyéb viselt dolgok is, melyek szintén a sportamnesztia alá esnek. A múlté az is, hogy az amatőr-egyesületek egyik-másik vezetője különböző kiadások és reprezentációs költségek címén súlyos ezresekert vett fel. Balázs ur bizonyára ezt is tudja.

Panaszomat azzal zárom, hogy a kerület és a liga járjon el a legerélyesebben azok ellen, akik ilyen dolgokkal a nyilvánosság elé merészelnek jönni és ne engedje meg továbbra is a temesvári sport megméltelyezését. Köszönöm levelem közlését, mert úgy vélem, hogy azzal szolgálatot tehetek a temesvári sportnak. Öszinte nagyrabecsülésem mellett

Egy amatőr-sportoló.

Közgazdaság

Szomorú beszámoló a fémiparosok pusztulásáról

A temesvári ipari munkaadók szindikátusának vas- és fémipari szakosztálya most tartotta meg évi közgyűlését Bittó Ferenc elnöke alatt. Gazda József titkár fölolvasta az évi jelentést, amely rámutat arra, hogy a kormány semmitsem tett az építés előmozdítására. Ennek következtében a vasiparban erős visszafejlődés észlelhető, aminek kísérő jelensége, hogy sok iparos lemondott iparigazolványáról, sok iparos pedig tönkrement.

Schwab Jakab olvasta föl azután a pénztári jelentést. Weiszberger Ignác és Bozsák József ellenőri jelentése után a pénztári számadásokat

elfogadták. Sebestyén Béla indítványára a szakcsoport elhatározta, hogy az ipari szindikátusnak a zászlóalapról 50.000 lei kölcsönt adj. A régi tisztikar azután lemondott és Bohnert István korelnök vezetése alatt megválasztották az új vezetőséget. Diszelnök Bohnert István, elnök Bittó Ferenc, ügyvezető elnök Hirschl Albert, alelnökök Rohlik Ferenc és Sebestyén Béla, pénztáros Schwab Jakab, ellenőrök Weiszberger Ignác, Bozsák József, Wantum Károly, Raducziner János, Noszek Károly és Scherzinger Antal. Jegyző Mecher János, zászlóvivők Dobosan Péter és Horváth Béla. A közgyűlés azután elhatá-

rozta, hogy volt alapítóelnökének, Hermann Edének arcképét megfesteti. Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az elmúlt évben kifejtett működésükért Bittó Ferenc elnöknek, Vetterány Viktor dr. ügyésznek, Bozsák Józsefnek, Hermann Györgynek és az egész vezetőségnek.

A franciák megleckéztetik a román félhivatalost. A párisi Quai d'Orsayn éleshangu cáfolatot adtak ki arra a román félhivatalos hirre vonatkozólag, amely a román-francia kereskedelmi szerződés megkötéséről szól. A cáfolat szerint a bukaresti Rador távirati iroda hamis jelentést adott ki, amikor sok olyan kérdést véglegesen elintéztettek mondott, amelyekről az eddigi tárgyalások során még szó sem volt. A kereskedelmi szerződés tárgyalásai még nem értek véget és így nem is fejeződhetnek be. Légből kapott az az állítás is, mintha Franciaország vállalkozott volna arra, hogy egy bizonyos mennyiségű román petroléumot átvesz, vagy hogy Romániában petroléumfinomítót létesítene. A tárgyalásokat folytatják, mert még több kérdésre vonatkozólag nincsen megegyezés.

Az adóhivatalok kötelesek aprópénzt elfogadni. Gyakran előfordult hogy az egyes adóhivatalok nem voltak hajlandók fizetés fejében egy és két leies ércpénzt elfogadni. Cucu Illés helyettes pénzügyigazgató utasította az összes adóhivatalokat, hogy az ércpénzt fogadják el. A kereskedőknek régi panasza szűnt meg ezzel az intézkedéssel.

Luca hidja. Bukarestből jelentik, hogy a román-jugoszláv bizottságok tegnap tovább tárgyaltak, azonban a tárgyalásokat többször félbe kellett szakítani, mert a felépítendő dunahíd kérdése körül véleményeltérések támadtak. A jugoszláv bizottság Belgrádból újabb utasításokat kért.

Esik a buza ára. A temesvári árutőzsde tegnap szokatlanul lanya volt és üzletkötés alig történt. A gabonárak ugyanis napról-napra esnek és a kereskedők nem mernek vásárlásokba bocsátkozni. Egyedül buzában történt kevés vétel. A 78-79 kilogramos buza 420 leibe került métermázsánként. A temesvári tőzsde igazgatóságához tegnap érkezett meg a kereskedelemügyi minisztérium rendelete, melynek alapján a kormányt az árutőzsde tanácsában Brumann Márton, míg az értéktőzsde tanácsában Vidrighin Bucur bankigazgató képviseli.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Augusztus 13.) Leszámitolóbank 87.6, Kereskedelmi Bank 104, Angol-Magyar Bank 75, Magyar Hitel 67.6, Pesti Hazai 177, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 94.8, Rima 67.2, Salgó 37.5, Általános Készlet 538, Beocsini 145, Nasici 123, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 90, Magyar cukor 100, Délcukor 100, Lipták —, Egis 10.6, Nóva 25.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Nyilttér

(Az e rovatban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Figyelmeztetés.

Alulírott tisztelettel felhívom mindenki figyelmét arra, hogy József fiamért semminemű adósságot nem fizetek, ugyisintén semminemű pénz felvételre nem jogosult nevében.

Ferenczy Sándor
ablaktisztító.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-egy III. osztályú hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

UGYVÖNKSEGE

Központ; Timisoara, Str. I. C. Bratlanu 6.

Állomások: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucaresti, Bul. Dintca Golescu 41 és Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chişinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatat

Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

* A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda szobáiban, VIII., Baross-tér 10.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménytel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés másodszori folytatolagos közlésénél huszonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok.

Ne töltsön fel hangzatos reklámoknak, mert ha
jövőjét meg akarja tudni,
csak az
igazi jósnőt
keresse fel
Bonaár-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

Bizonyítványokkal rendelkező
lelkiismeretes, gyakorlott, gyermekszerető nő 2 és fél éves gyermek mellett otthon talál. Cim a kiadóban. (2392)

Jórávaló minden
leány azonnalra felvétetik. III., Püspök-ut 5. I. em. Tóth. (2404)

Adás-vétel

Tanyát
25—35 hold földdel, bérbe 5—6 évre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (2401)

Házhely
307 négyzetöl, bekerítve és téglával együtt eladó. Vadászterdei-uton villamostól 2 perc. Érdeklődni lehet Kruchio Daniel, III., Bulv. Carol 48 szám. (2388)

Családi ház
eladó. Bővebbet III., Rezső-utca 30 szám. (2395)

Antik butorok
szekrény, asztal, székek, trümfő megvételre kerestetnek. Cim a kiadóban. (2037)

Földrengés

Írta: KUBAN ENDRÉ

A Déli Hírlap eredeti rajza

22. folytatás.

Fertályos Bálint nagy barátsága Árpád iránt azonban észrevehetően hűlni kezdett. És pedig abban az arányban, amint a lánya mindegyre többet és többet foglalkozott az oroszral. Az öreg sustorgott, dohogott, szemfüleskedett, morgott, de szólni nem szólt semmit. Csak nézett fürkésző szemmel és makacsul szitta a pipát.

A beszédes Bálint bácsi hallgató, mogorva lett.

A lánya, aki mindegyre csak a szibériai mezőn sürgölődő férjére gondolt és arról beszélt, egyik délután mégis csak észrevette az öreg hangulatváltozását. Viharos nyári délután volt, amikor nem lehetett kimenni a mezőre. Árpád odakint a szin alatt a kaszát kalapálgatta és valami mélabus orosz dalt énekelt hozzá. Az asszony kétszer is kiment hozzá, valamit kérdezni, amire szüksége volt, mert éppen levelet irt az urának.

Bálint az ablak mellett ült, pipált és a lábai előtt kuporodó kicsi Flóris részére ostort font. Kicsi Örzse iskolában volt.

Fertályos Bálint nem szólt egész délután semmit, csak fujta a füstöt. Amikor a menyecske másodszor tért vissza a szobába, valahogy nem jól csukta be az ajtót, mert a szél kicsapta azt.

Az öreg fölugrott és úgy bevágta az ajtót, hogy az menydörgésnek is beillet. Ezt már nem állhatta meg szó nélkül a lánya. Fölnézett az írásból.

— Ugy látom, rossz kedve van édesapámnak.

— Láthatod.

— Haragszik valamiért?

— Ippeg.

— Mi baja?

— Sok.

— Mondja.

— Tudhatod.

— Én?

— Ippeg csak te.

— Nem tudom.

— Merhogy nem akarsz tudni.

Örzse asszonyt is elfogta az indulat. Lecsapta a tollszárat az asztalra, odapenderült az apja elé, csipőre tette a kezét, úgy szavalt.

— Ne móríkázzon már, kend, édeapám. Mondja meg mindjárt, ha valami bántja. Tán nem tartom rendben a gazdaságot?

— Ippeg tartod.

— Talán prédálok a pizt?

— Ippeg nem prédálok.

— Hát akkor?

— No, ha ippeg mindenáron tudni akarsz, majd megmondom.

— Hallom.

— Sok muszka van a faluba olyan házakba, ahun az ember be van vonulva. Oszt beszélnek, hogy némelyik asszony meg némelyik muszka...

Nehezen bökte ezt ki Bálint, de kibökte. Maga is megdöbbsent, mire idáig jutott. De nem is folytathatta tovább, mert a lánya olyat toppantott a lábával, hogy szinte belerengett a ház.

Odakint égzengés volt.

Villámlott a menyecske tekintete is, a hangja meg zengett:

— Ne kerülgesse kend, mint macska a forró ludaskását. Minek a? Azt akarja tán mondani, édesapám, hogy szeretője vagyok a muszkának?

— Aztat ippeg nem mondtam.

— De gondolta.

— Gondolni sokat lehet, merhát...

— Miért merhát?

— Merhát sokat vagy ippeg a muszkával, mindig tereferélsz vele. Aszondom, ez nem való.

— Az én asszonyi becsületemet nem kendnek kell megőrizni, édesapám, aminthogy nem is kendnek vagyok érte felelős.

— Ez ippeg igaz, de aszondom, hogy nem kellett ide a muszka.

— Én meg aszondom, kellett.

— Neked tán?

— Nem nekem, hanem nekünk.

— Aszondod?

— Igenis, aszondom. Megmondtam, hogy azért kell a muszka, hogy legyen, aki a bevonult béres helyett dolgozik, mert nem akarom, hogy a falu azt mondja, tulajdon apámat fogom munkába. Meg aztán kellett ide ez az orosz, hogy én is jót tegyek egy orosz asszony urával, amiért egy messzi orosz asszony jót tesz az én urammal.

— Csak ezir?

— Csak.

— Ippeg jól van hát. De aszondom, ha egyszer megfeledekezni magadról, magam ütnék le a vasvillával, aszondom!

— Nem kerül erre a sor. Nem vagyok én utolsó rongy. Ha nem is volnék a Gomolygó Flóris felesége, akkor is a Fertályos Bálint lánya vagyok.

Többet nem szólt.

Kiment a szobából és estig a padláson, a kamrában és a konyhában talált magának munkát. A levelet is csak este végezte be, amikor már mindenki aludt a házban.

Hanem ettől a naptól kezdve, bár bánásmódban nem változott semmi, kevesebbet volt együtt a muszkával. Nem azért, mintha a pletykától, vagy az apjától félt volna, de azért, mert az égzengési jelenet óta megijedt saját magától.

Hiszzen fiatal asszony, pezsgő vérű, a muszka pedig minden hitvány külső megjelenése ellenére is mégis csak férfi és ha a férfi csak egy csipetnyivel is szebb az ördög-nél, akkor már meg tudja hódítani az asszonyt. Azonkívül ez a muszka azzal is behizelegte magát nála, hogy mindig a urával kapcsolatos dolgokról beszélgetett vele.

És még egy rettenetes gondolat villódzott át az agyán.

Hiszen a muszkát azért vette a házba, hogy egy orosz asszony férjével olyan jól bánjon, amint szeretné, hogy egy másik orosz asszony hasonló elbánásban részesítse az ő tulajdon urát, Flórist. És ha a jó bánásmódban gerjedelmes vérenek fölbujtására annyira menne, hogy...

(Folyt. köv.)

Házhoz-szállítás

Tűzifa — nyári — téli
Oszlop — lécs — deszka
Mész — tégl — cserép
Koksz — faszén

SPITZER FIAI

Gyárváros, Indóház-ut
Telefon: 390

Vetőgépek

legmodernebb kivitelben, minden nagyságban timisoarai raktárunkról azonnal szállíthatók. Ugyan csak raktárról szállítjuk a világhírű Hart-Parr-tractorkokat, valamint benzin- és petroleummotorainkat, szivattyúinkat és egyéb ismert gyártmányainkat. **Interprinderile Ganz S. A. R. Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 10. (804)**

Erzsébetvárosi szántóföldek, kitűnő termőtalaj fél — 1 és fél holdas parcellákban eladók. Alföldi Géza dr. Belv., Lenau-tér 1, Eisenstädter-ház. (1203)

Különbféle butorok

háztartási cikkek, hintó, szerszám, nvereg eladó. Hámoryné, Voiteg. (2400)

Fehér konyhakredenc

egy összecukható asztal-ágy (cseled-ágy), stelázsik olcsón eladók. Erzsébetváros, Kölesey-u. 7. sz. (2403)

Gazdasági ház

Kimmel-utca 16, 500.000 leiert eladó. 4 lakás, istállók, 2 hold szántó, 1 hold szőlő és 100 drb. gyümölcsfa. 'Real' Püspöki-palota. (1622)

Butorvásárlók!

Legmodernebb butorokat vásárolhat 10 évi írásbeli jótállás mellett. Kováts Ferenc asztalos, III., Király-utca 50. sz. (2405)

Rövid bécsi zongora

nagyon olcsón eladó. II., Tej-utca 1 szám. (2406)

Ebedlő

kifogástalan állapotban és egy széles ottomán jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. (2090)

Ezüst cigarettá tárcát

megvételre keresek, esetleg zálogcédulát. Cimeket 'Ezüst tárcá' jelíggé a kiadóba kérek. (2407)

Lakás

Üzlethelyiség

szép, nagy, élénk sarokhelyen, teljesen berendezve, kétszobás utcai lakással azonnal kiadó. Birnstill, III., Teleky-utca 2. (2342)

Két szobás lakás

kiadó. IV. Rózsa-utca 2. Érdeklődni a vendéglőben. (2352)

Uj ház

mely áll 2 szoba, 2 konyha, és éléskamrából évi jövedelem 20.000 lei, 130.000 leiert eladó. Érdeklődni a Petőfi-csárdában. (2375)

Különbféle

Nádszék

és bármely keret befonását jutányosan vállalom. Erős, tartós munkát végzek. Kiképzésemet a vakoE intézetében nyertem. Szíves támogatást kérek. Brajka Miklós, Temesvár, Tirol-utca 89. sz. (2382)

Legjobb és legbiztosabb

befektetés volt és marad: Házak és földek. Kedvező vételek 'Real' Püspöki-palota. (1623)